

LAUTENSKERK ROTTERDAM

BESTUURSVERSLAG 2017

DOELSTELLINGEN

De stichting Grote of Sint-Laurenskerk is opgericht in 1989. De statutaire vestigingsplaats van de stichting is Rotterdam. Het doel van de stichting is (1) het in standhouden van het monument in de zin van de Monumentenwet en (2) het bieden van een podium voor maatschappij en cultuur. De belangrijkste bron van inkomsten - naast geormerkte (cultuur)subsidies vanuit gemeente en rijk en de kaartverkoop - is de verhuur van de locatie aan derden voor uiteenlopende evenementen, waarbij rekening dient te worden met het feit dat de Hervormde Gemeente gebruik maakt van de kerk voor het houden van diensten op zon- en feestdagen.

Om de doelstellingen en verhuur van de Laurenskerk te verbeteren en beter in de markt te kunnen zetten, heeft de stichting haar nieuw motto: 'Ontmoet historie, creëer toekomst' geïmplementeerd in haar publiciteitsuitingen. Dit motto is drager van de belangrijkste activiteiten van de Laurenskerk: Programma van de Laurenskerk - Huur de Laurenskerk - Bezoek de Laurenskerk. De volledig nieuwe website is in 2017 gelanceerd en is nu ook goed bruikbaar op tablets en smartphones. Tevens zijn de social media kanalen van de Laurenskerk daarin geïntegreerd. In 2018 zal daar nog een YouTube kanaal aan worden toegevoegd.

JAARREKENING

De jaarrekening 2017 van Stichting Grote- of Sint-Laurenskerk is in de vergadering van het bestuur gehouden op 23 maart 2018 te Rotterdam goedgekeurd en vastgesteld.

Het resultaat uit exploitatie over 2017 was negatief. Dit werd veroorzaakt door de inhaalslag (noodzakelijk om in de crisisjaren uitgesteld onderhoud in te lopen) van het door het Rijk gesubsidieerde groot onderhoud (verhouding subsidie Rijk/Laurenskerk bedroeg 65/35%) en een matig jaar uit oogpunt van de verhuur van de locatie. De extra kosten voor het onderhoud konden echter worden opgevangen door in de vorige jaren opgebouwde bestemmingsreserve 'groot onderhoud'. Het verdere eigen vermogen bleef daarmee in stand. De totaal van de bestemmingsreserves liep na onttrekkingen voor groot onderhoud en personeelsvoorzieningen terug van 132K naar 33K.

Het totaal van de bestemmingsfondsen liep terug van 234K (hoofdzakelijk bestaande uit rijkssubsidie voor groot onderhoud) naar 28K. De WOZ waarde van de dienstwoning (niet in de balans opgenomen) steeg van 208K naar 271K.

GROTEKERKPLEIN

In de eerste helft van 2017 werd het Grotekerkplein getransformeerd van een sfeerloze steenvlakte tot een groene oase; een door iedereen omarmde verandering! Dit heeft echter wel voor de nodige bouwoverlast gezorgd tot de zomer van het afgelopen jaar. De ingang was slecht bereikbaar en het terras was in het mooie voorjaar nauwelijks te exploiteren. Mede daarom bracht het derde jaar dat het terras 'De Swarte Leeuw' nog steeds niet het succes waarop gerekend werd en was de afdracht aan de stichting nauwelijks hoger dan in het voorgaande jaar. Zowel de stichting als exploitant hebben aangegeven ruim voldoende vertrouwen in elkaar te hebben en zullen in 2018 weer samen optrekken. Het aanbrengen van de groenstroken rondom de Laurenskerk op het grote Grotekerkplein en Binnenrotte heeft mogelijk geleid tot wateroverlast in de kruipruimte van de Laurenskerk. Sinds zomer 2016 staat er in de wintermaanden water in grote delen van de kruipruimte, waarin zich ook veel elektrische leidingen bevinden. Door de aanwezige vloerverwarming verdampt het water en ontstaat een zeer hoge luchtvochtigheid, met kortsluiting als risicofactor. Dit probleem wordt momenteel in samenwerking met de gemeente Rotterdam onderzocht.

INSTANDHOUDING MONUMENT

In de periode 2012 t/m 2017 viel de Laurenskerk onder de meerjarige BRIM-regeling van de Rijksdienst van Cultureel Erfgoed, waarmee het onderhoud voor 65% wordt gesubsidieerd. In de periode 2012 t/m 2014 ontbrak het aan voldoende eigen middelen (de 35% eigen bijdrage als aanvulling van de 65% BRIM subsidie) om het noodzakelijke onderhoud te kunnen uitvoeren. Eind 2016 was er inmiddels al voldoende reserve opgebouwd om het BRIM plan nagenoeg helemaal te kunnen uitvoeren. Het totaal van de in de BRIM-regeling 2012-2017 uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden aan het casco van het gebouw bedraagt € 683.678,-. Helaas is een

laatste project door een ongelukkige aanbesteding en door de weersomstandigheden op de valreep alsnog buiten het BRIM traject gevallen en verschoven naar 2018. Naast regulier jaarlijkse subsidiabel onderhoud, werden in 2017 hoofdzakelijk grote dakvlakken voorzien van nieuwe leihaken en leien en werd buitenschilderwerk uitgevoerd.

De BRIM subsidie is voor ruim 90% benut voor onderhoud de afgelopen zes jaren. Voor de periode 2018-2023 is opnieuw rijkssubsidie toegezegd voor groot onderhoud in het kader van de SIM (Subsidieregeling Instandhouding Monumenten) regeling de Rijksdienst. De verhouding tussen subsidie/eigenbijdrage is in die periode 50/50.

PODIUM VOOR CULTUUR EN MAATSCHAPPIJ

De podiumproducties zijn grotendeels verlopen conform het bij de subsidiënt, de Dienst Kunst & Cultuur van de gemeente Rotterdam, ingediende Jaarplan 2017. Het merendeel van de eigen producties komt nog steeds voor rekening van de orgelcyclus. De samenwerkingsprojecten met De Doelen, met Domestica Rotterdam (Lof & Lust in de Laurens) en de Organisatie Oude Muziek zijn voortgezet.

De Laurenskerk was in 2017 traditioneel ook weer het podium voor ceremoniële bijeenkomsten zoals de 4 en 14 mei herdenking, Open Monumentendag en de uitreiking van de Laurenspenning. Het aantal beoogde producties werd exact uitgevoerd. Het aantal bezoekers bleef iets achter bij de verwachtingen. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door de serie Oude Muziek die in 2017 voor het grootste deel niet in samenwerking met De Doelen plaats vond. Hierdoor vielen de bezoekersaantallen en inkomsten voor die concerten flink tegen. In 2018 is de samenwerking weer hersteld. De Doelen blijft met regelmaat concerten op locatie Laurenskerk uitvoeren. Deze vallen overigens financieel voor een deel buiten het Cultuurplan.

Een volledig en gedetailleerd overzicht van de culturele activiteiten is opgenomen in het Cultureel Jaarverslag 2017.

In 2016 werd besloten te onderzoeken of het mogelijk is in het koor van de kerk een specifiek elektro pneumatisch koororgel te plaatsen van tenminste 2 klavieren en pedaal, om te voorzien in de groeiende behoefte aan een dergelijk instrument bij gebruikers van de kerk. Het bestuur stelde daartoe een (gedeeltelijk externe) commissie in, die de opdracht kreeg in 2017 met een advies te komen.

In dit kader werd de stichting het reeds vrijgekomen orgel van de voormalige Heilige Familiekerk aangeboden, hetgeen door de stichting is aanvaard. De commissie bracht in 2017 een uitgebreid advies uit over de mogelijkheden van dit instrument. Op grond van dit advies is inmiddels besloten dit orgel te restaureren en te herplaatsen in de Laurenskerk. De fondsenwerving om voldoende middelen te genereren om dit project te kunnen realiseren zal in 2018 starten.

Met het instrument ontstaan veel mogelijkheden om de orgelprogrammering in de toekomst uit te breiden met 'cross overs' op het gebied van ensemblespel, dans, film e.d., maar ook voor educatieve doeleinden.

ERFGOED

Het aantal toeristische bezoekers aan de Laurenskerk bleef min of meer gelijk aan dat van 2016 en blijft daarmee nog steeds achter bij 2014 en 2015 ('Markthaleffect'). In de zomermaanden wisten meer bezoekers de Laurenskerk te vinden, maar de eerste maanden was het bezoek marginaal vanwege de slechte bereikbaarheid van de Laurenskerk i.v.m. de renovatie van het Grotekerkplein (zie ook hierboven). De verwachting is dat met de nieuwe uitstraling en betere programmering op het Grotekerkplein het aantal bezoekers weer zal aantrekken.

VERHUUR AAN DERDEN

De zakelijke verhuur vertoont nog steeds een grillig karakter. Sinds 2014 vindt er om onverklaarbare redenen een jaarlijkse flinke schommeling plaats van het resultaat uit verhuur. De even jaren 2014 en 2016 (en naar het zich laat aanzien ook 2018) worden telkens afgewisseld met magere jaren, zoals ook 2017. Over all worden echter zwarte cijfers geschreven.

Om een beter rendement per verhuring te krijgen worden de huurtarieven in 2018 verhoogd en de kosten richting klanten inzichtelijk gemaakt en doorberekend.

Wat catering betreft wordt sinds 2017 samengewerkt met Van der Linde catering + evenementen, waarmee tevens (gezamenlijke) marketingactiviteiten worden ontwikkeld. Ook wordt op cateringgebied samengewerkt met De Swarte Leeuw, o.a. uitbaters van het terras.

De verhuurbaarheid van de Laurenskerk in de koude maanden is met het nieuwe infrarood verwarmingsstelsel sterk verbeterd. Februari 2017 kreeg de Laurens een tweede krachtstroomaansluiting, waarmee het gebruik van het stelsel geoptimaliseerd is. Tevens werd het infrarood verwarmingsstelsel nog uitgebreid, voor een betere warmtespreiding. Het inhuren van (kostbare) aggregaten is daarmee zo goed als overbodig, waarmee de verhuurbaarheid verbeterd is en de bewoners in de omgeving minder hinder ondervinden van geluid en stank. In 2018 zal geïnvesteerd worden in een aantal publieksvoorzieningen, waaronder de toiletgroep in de kerk.

BESTUUR

Het bestuur kwam in 2017 zes keer plenair in vergadering bijeen. Daarnaast was het bestuur in 2017 vertegenwoordigd in overleg met onder meer de Vereniging Vrienden van de Laurenskerk, de Algemene Kerkenraad, de bouwcommissie e.d.. Bestuursleden waren verder individueel betrokken bij verschillende werkgroepen m.b.t. onder meer de website, horeca en nieuw koororgel, alsmede bij sollicitatie- en functioneringsgesprekken.

Er vonden geen wijzigingen plaats in de samenstelling van het bestuur.

CODE GOVERNANCE CULTUUR

Binnen het bestuur is vastgesteld dat deze Code van toepassing is voor de stichting Laurenskerk en gevolgd moet worden. In 2016 zijn de volgende documenten opgesteld en vastgesteld door het bestuur: bestuurs-, directie- en arbitragereglement en de profielen voor bestuur en directeur.

Het bestuur bestaat conform de statuten uit zeven leden. De samenstelling van het bestuur is elders opgenomen in dit rapport.

Rotterdam, maart 2018